

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Implementatie herziene EPBD: een stand van zaken

Harry Boschloo,
Plv. hoofd Energiebeleid
Gebouwde Omgeving

Energielabel-ontbijt,
Renovatiebeurs, 6 maart 2012

8 maart 2012

Inhoud

Context energiebeleid gebouwde omgeving

Korte voorgeschiedenis EPBD/energielabel

Huidige situatie

Herziene EPBD – uitgangspunten invoering

Onderdelen + wijze van invoering

Planning

Energiebeleid gebouwde omgeving

Nederlandse doelen in lijn met Europa:

- 20% CO₂-reductie 2020
- 14% duurzame energie 2020

=

Speerpunten:

- Energielasten verlagen als onderdeel van woonlasten*
- Stimulans voor bouwsector
- CO₂-reductie

* Voor utiliteitsbouw: exploitatielasten/huisvestingskosten relevant

Plan van aanpak februari 2011

Plan van Aanpak
Energiebesparing
Gebouwde Omgeving

Sporen:

- Energetisch verbeteren gebouwen
- Gedragsverandering
- Stimuleren innovatie en kennisoverdracht

Rolverdeling:

- Rijk treedt terug
- Geen subsidies meer, terughoudende met (extra) regelgeving
- Meer verantwoordelijkheden voor burgers en bedrijven
- Rijk ondersteunt maatschappelijke initiatieven (o.a. 'Green Deal')

EPBD 2002

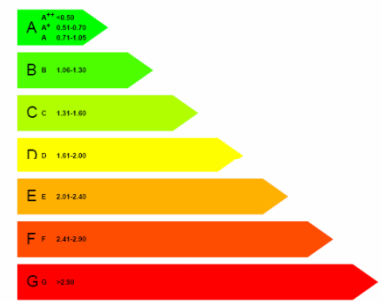

Stimuleren energiebesparing

Energielabel bij verkoop en verhuur 1-1-2008

Verplichte keuringen installaties

Handhaving en sanctionering via bestaande mechanismen Woningwet

Implementatie tegen zo gering mogelijke administratieve lasten en uitvoeringskosten

Energieprestatiecertificaat	energielabel	Bestaande bouw Woning
Afgegeven conform de Regeling energieprestatie gebouwen: zeer energie zuinig zeer energie onzuinig		Energieklasse
De energieprestatie van een bestaand gebouw wordt uitgedrukt in de energie-index. Het getal geeft de energieprestatie van een gebouw aan. Deze wordt berekend op basis van de gebouwgegevens, gebouwgebonden installaties en een gestandaardiseerd bewoners/gebruikersgedrag. (Het gestandaardiseerde energieverbruik per vierkante meter gebruikoppervlak is 859 kJ/m ² .)		1,85
adres gebouw: Poort van Vlietlaan 13 opnamedatum: 20 augustus 2007 gebruikoppervlak: 8015 TE Zwolle certificaat geldig tot 10 jaar na opnamedatum volgnummer gebouw: afrekennummer:		
certificaat op basis van een ander representatief gebouw of gebouwddeel? nee adres representatief gebouw of gebouwdeel: certificaat geldig tot:		
Adviesbestedel: Naam: Adviesburo Nieman Inschrijvingsnummer: 243 Handtekening adviseur:		

Energielabel in de schijnwerpers

Campagnes Postbus 51 t.b.v.
energielabel 2007-2008

Mediadiscussie over kwaliteit label
(o.a. TROS Radar)

Bezwaren van VEH e.a. (kwaliteit)

Een zuinig huis? Met het energielabel zie je het zo.

2008-2009

Labeling vooral bij corporaties (eind 2009 ca. 90% van de bijna 1,6 miljoen labels). Inmiddels (2011) al ruim 2 miljoen labels afgegeven.

Koopwoningen weinig labels

Makelaars kritisch

Mei 2009 onderzoek VROM-Inspectie gebruik en betrouwbaarheid labels

Vernieuwing label

Vernieuwd energielabel 1-1-2010

Verduidelijking informatie voor ontvanger van label

Opnamekwaliteit gaat omhoog

Juni 2010 herhalingsonderzoek VROM-Inspectie
betrouwbaarheid labels

Herziening (recast) EPBD

November 2008: voorstel Europese Commissie

19 mei 2010: Richtlijn
officieel vastgesteld

18 juni 2010:
Publicatieblad EU

ISSN 1725-2555

Official Journal
of the European Union

L 153

English edition

Legislation

Volume 53
18 June 2010

Contents

I Legislative acts

DIRECTIVES

★ Directive 2010/30/EU of the European Parliament and of the Council of 19 May 2010 on the indication by labelling and standard product information of the consumption of energy and other resources by energy-related products (1) 1

★ Directive 2010/31/EU of the European Parliament and of the Council of 19 May 2010 on the energy performance of buildings 13

Randvoorwaarden implementatie recast EPBD

Geen “nationale kop” (strikte implementatie)

Uitvoerbaarheid

Handhaafbaarheid

Administratieve lasten zo laag mogelijk

Uitvoeringskosten zo laag mogelijk

Energielabel

Informatie op energielabel over kosteneffectiviteit energiebesparende maatregelen

Verstrekking energielabel bij oplevering nieuwbouw, bij verkoop en bij nieuwe verhuur

Vermelding labelklasse in commerciële advertenties (als label aanwezig)

Zichtbare affichering label in overheidsgebouwen > 500 m²

Zichtbare affichering label in veelvuldig door publiek bezochte gebouwen > 500 m² (als label aanwezig)

Sancties

Artikel 27 Recast EPBD:

- Sancties bij niet voldoen aan verplichtingen
- Doeltreffend, evenredig en afschrikkend

Kosteneffectieve eisen gebouwdelen bij verbouw

- Aanscherping Rc-waarde tot op kostenoptimaal niveau
- Voor alle verbouwingen $> 10 \text{ m}^2$
- Studie ter onderbouwing hoogte Rc-waarde

> Wijziging Bouwbesluit 2012

Kosteneffectieve eisen installatiesystemen

Rendementseisen tot op
kostenoptimaal niveau
> Wijziging Bouwbesluit 2012

Keuringen airco-installaties

- Wijziging Regeling energieprestatie gebouwen (Reg)

Bijna-energieneutrale nieuwe gebouwen

Nieuwe overheidsgebouwen
eind 2018

Alle nieuwe gebouwen eind 2020

Stapsgewijze aanscherping
EPC tot EPC=0

Aandacht voor gedrag en gebiedsmaatregelen

> Opeenvolgende wijzigingen Bouwbesluit

Verstrekking energielabel

Nieuw: label bij oplevering nieuwbouw (berekening EPC volstaat niet meer!)

Voordelen: ook bij nieuwbouw duidelijkheid over energiezuinigheid

Sanctie verkoop: notaris verlijdt akte niet zonder label

Sanctie verhuur: via WWS (sociale verhuur) en inhouden 10% huursom (Ubouw + geliberaliseerde Wbouw)

Informatie kosteneffectiviteit op energielabel

Beschikbaarstelling online tool voor gebouweigenaren

Advertentieplicht

Voor gebouwen die te koop of te huur staan en gelabeld zijn

Vermelding labelklasse in commerciële advertenties

Versterkt werking label

Meerwaarde 'groen label'

Invulling d.m.v. interne gedragscode makelaars e.d.

Affichering label overheidsgebouwen

Voor overheidsgebouwen > 500 m²

Veelvuldig bezocht door publiek

Energielabel op opvallende plaats

Duidelijk zichtbaar voor publiek

Per 9 juli 2015 grens naar 250m²

Sanctie: last onder dwangsom

Handhaving: ILT (v.h. VROM-inspectie)

Affichering label veelbezochte gebouwen

Voor gebouwen > 500m² met energielabel

Veelvuldig door publiek bezocht

Energielabel op opvallende plaats

Duidelijk zichtbaar voor publiek

Voorbeelden: hotels en winkels

Sanctie: last onder dwangsom

Handhaving ILT

Wetten en regels (1)

Wet kenbaarheid energieprestatie gebouwen:

- overhandiging energielabel
- afficheren label publieke gebouwen > 500 m²
- advertentieplicht
- sancties

Bouwbesluit:

- aanscherping Rc-waarde tot kostenoptimaal niveau
- rendementseisen installaties

Wetten en regels (2)

Regeling energieprestatie gebouwen:

- Lay-out label
- Nader Voorschrift (EPG-EI)
- BRL 9500-01 (label W) en -03 (label U)
- Aircokeuring
- Opnameprotocol opleveringslabel nieuwbouw

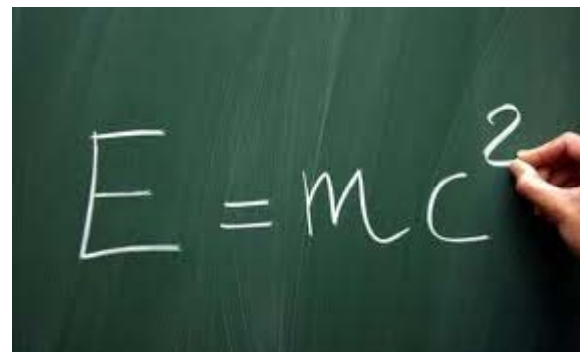

Nader Voorschrift

EPG voor nieuwbouw aangewezen per 1 juli 2012

Nader Voorschrift in voorbereiding voor
berekening energieprestatie bestaande bouw

Op termijn integrale norm voor
nieuwbouw en
bestaande bouw

Stand van zaken implementatie

16 december 2011: wetsvoorstel naar Tweede Kamer en ook brief over energielabel als hulpmiddel voor energiebesparing

26 januari 2012: eerste schriftelijke behandeling van wetsvoorstel door Tweede Kamer

Daarna waarschijnlijk mondeling wetgevingsoverleg

Planning

Voorjaar 2012: schriftelijke consultatie voor Bouwbesluit en Beg

April/mei 2012: schriftelijke consultatie voor Reg

Publicatie wet- en regelgeving: tweede helft 2012

Streven uiterlijk 1-1-2013 inwerkingtreding

Positionering energielabel

Geen doel maar hulpmiddel voor energiebesparing

Onderzoek VROM-Inspectie 2011: kwaliteit duidelijk verbeterd 2008-2011

Informatie

www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/energielabel-woning

<https://elabel.info> (platform voor adviseurs)

www.energielabelgebouw.nl